

Møtereferat

Dato: 09.12.2021
Tid: 09:00-15:30
Sted: Ruter S, digitalt og bussanleggene.

Deltagere fra følgende selskaper/organisasjoner:

ABB E-Mobility AS	Hitachi Energy Norway AS	Solaris Norge AS
Adibus A/S	Nettpartner AS	Tide AS
Atemo AS	Nobina AS	Vattenfall
Bertel O. Steen	Norgesbuss	VDL
Daimex Metrotek AS	Otera Infra AS	Volvo Norge AS
Heliox	Otera Traftec AS	Vy Buss
Omexom	Unibuss	Wave

Referat dialogkonferanse nr. 2 Transporttjenester Oslo øst 2023 – dag 2

Referatet må leses sammen med innledere sine presentasjoner/utkast til konkurransegrunnlaget. Referatet er ikke ment å være en fullstendig beskrivelse av alle forhold som kommer frem på dialogkonferansen, og det vil ikke være fullt ut dekkende for alt som har blitt sagt. Det ble gjort opptak av dialogkonferansen, og opptaket kan lastes ned på denne linken:

<https://www.youtube.com/watch?v=iZ-gAuAkKcw>

Alle presentasjoner er tilgjengelig på:

<https://ruter.no/kollektivanbud/moter/dialogkonferanse-2-transporttjenester-oslo-ost-2023/>

Velkommen og innledning – v/Hellik Hoff, innkjøpssjef, Ruter

Se [presentasjon](#).

Denne dialogkonferansen har som spesialtema anlegg og ladeinfrastruktur. Ytterligere detaljer vedr. konkurransen om Oslo øst vil bli presentert på neste tilbudskonferanse i februar.

- Spørsmål: Er det noen begrensninger for å ta bilder på bussanlegget.
Svar: Nei, bare om dagens bussoperatører mener at det er noe som kan avdekkes gjennom forretningshemmeligheter. Ingen av de deltagende bussoperatørene i møtet meldte tilbake slike begrensninger.
- Spørsmål: Kan man bruke egen bil på befaringen?
Svar: Ja, men det kan være få parkeringsplasser hvis det er mange som skal kjøre selv.



Presentasjon Brubakkveien bussanlegg v/Jan Erik Ruud Olsen, Bussanlegg AS

Se [presentasjon](#)

- Spørsmål: Skal planlagte utvidelser være klar til oppstart i 2023?

Svar: Ja.

Utkast anleggsbeskrivelse ruteområde 1 v/Kristin Mathisen, fagansvarlig bussanlegg Ruter

Se [presentasjon 4a](#) og [presentasjon 4b](#)

- Innspill: Ang. behov for utvidelse av Brubakkveien: Vanligvis er det behov for mer areal på bussanleggene.
- Spørsmål: Linderud T – her er det ikke plass til å stille opp verken busser eller biler.
Svar: Det er planlagt å leie lokaler som T-banen benytter i dag for pauserom og toalett. Ruter tror det skal være gode muligheter å få plass til avløserbiler i samarbeid med Sporveien.
- Spørsmål: De driftskostnadene som er oppgitt for bussanlegget, er det tilsvarende dagens drift?
Svar: Nei, det er både færre busser i dag, 55-65 stk, og Norgesbuss leier ikke hele bussanlegget. Dette blir presisert i koknkurransesgrunnlaget.
- Spørsmål: Hvor mye vann brukes pr vask i dag?
Svar: Ruter kommer tilbake med svar.

Utkast anleggsbeskrivelsen, ladeinfrastruktur ruteområde 1 v/Pål Espen Jensen, prosjektleder el-infrastruktur Ruter

Se [presentasjon 4a](#) og [presentasjon 4b](#)

- Spørsmål: Når får Ruter svar på Enovasøknaden?
Svar: Søknaden ble sendt i oktober og erfaringsmessig tar behandlingen 2-3 måneder. Likevel er det mange søknader inne hos Enova for tiden og det meldes om lengere behandlingstid.
- Spørsmål: Hva er bakgrunnen for endring i ansvarsfordelingen for ladeinfrastruktur?
Svar: Det legger til rette for mer helhetlige løsninger, hvor flere deler optimaliseres rundt operatørens behov. Det er forventet at dette gir rimeligere løsninger og lavere kostnader på sikt. I tillegg mindre kompleksitet pga. færre aktører i leverandørleddet og totalt sett bedre tekniske løsninger.
- Spørsmål: Når blir anlegget frigjort for å gjøre tiltak for ladeinfrastruktur
Svar: Det er planlagt at Norgesbuss flytter ut fra Brubakkveien i forbindelse med sommerplan, juli 2023. Vi ønsker innspill på om det er tilstrekkelig tid for anleggsarbeidene. For de andre anleggene på (RO2) må man anta at anleggsarbeidene utføres fasevis og hvor Ruter må sørge for avlastingsareal for en del av bussene så tilstrekkelig areal gjøres tilgjengelig.. Ruter har mange erfaringer nå fra å bygge om bussanlegg til elbussdrift og samtidig håndtere bussdriften, men vi ønsker innspill fra dere på tidsbehov for anleggsarbeidene.



- Spørsmål: Er anleggskonsesjon fra NVE tilgjengelig?
Svar: Ligger offentlig ute på NVE sine nettsider. Vil også legges ut her som konkurranseinformasjon til dialogkonferansen.
- Spørsmål: Det står at enlinjeskjema skal fylles inn i kravskjema, bør det ikke legges ved som et bilag?
Svar: Ja, Ruter skal rydde opp i kravskjemaet slik at dette blir rett ved utlysning av anbudet.
- Spørsmål: Er det gjort grunnundersøkelser?
Svar: Nei, men Ruter skal legge ved det som er gjort av forundersøkelser.
- Spørsmål: Er det gassproblematikk på anlegget, som på Stubberud bussanlegg (anlegg for kontrakt Indre by)?
Svar: Ruter kjenner ikke til at det er samme problemer her som på Stubberud, hvor det er et deponi under bussanlegget.
- Spørsmål: Bekrefte: Eierskap til ladeinfrastruktur? Operatør bygger, drifter og igangsetter. Skal det overføres til Ruter etter 6 måneder. Hvordan fungerer det når man har konsesjon?
Svar: Vi har planer om å følge tidligere eiermodeller, med tilbakeføring til Ruter etter 6 mnd. Det er i stor grad kun formaliteter. Mulig anleggskonsesjon kan medføre justeringer på eierforhold. Ruter skal ta en juridisk avsjekk og vil presisere eierforhold i anbuds-utlysningen, samt i en veileder, som snart er ferdig om hvordan bussoperatør skal håndtere en anleggskonsesjon.
- Spørsmål: I konsesjonssøknaden er det søkt om 580 volt?
Svar: Operatør må presisere hvilken spenning de ønsker å bruke i sin overføringssøknad til NVE.

Presentasjon Klemetsrud og Mortensrud Bussanlegg v/ Jan Erik Ruud Olsen, Bussanlegg AS

Se [presentasjon](#)

Mortensrud

- Spørsmål: Hvor stor er den støpte kanalen for strøm?
Svar: Veldig stor. Ruter kommer tilbake med dimensjonene på kanalen.
- Spørsmål: Anlegget er midlertidig. Hvor lenge varer anlegget?
Svar: Dagens leieavtale varer til 2029, men det er samtaler med eier om å utvide leieavtalen.
- Spørsmål: Anlegget blir tatt i bruk før kontrakten. Vil det være elektriske busser der da?
Svar: Nei.
- Spørsmål: Kan administrasjonsbygget utvides?
Svar: Ja, men det er ikke lagt inn i dette byggeprosjektet og må i så fall omsøkes.
- Spørsmål: Blir det satt av tid til å bygge om til elbussdrift?



Svar: Anlegget vil ikke tas i full bruk og det vil bygges om samtidig som det skal være busstdrift på anlegget på Mortensrud.

Klemetsrud

Ingen spørsmål.

Utkast anleggsbeskrivelse ruteområde 2 v/ Kristin Mathisen, fagansvarlig bussanlegg Ruter

Se [presentasjon](#)

- Innspill: Det ønskes så mye forbruksdata som mulig sammen med antall busser på anlegget.

Utkast beskrivelse ladeinfrastruktur ruteområde 2 v/Pål Espen Jensen, prosjektleder el-infrastruktur Ruter

Se [presentasjon](#)

Ingen spørsmål.

Hydrogenmuligheter på Stubberud bussanlegg v/Pedram Nadim prosjektleder energisystemer, Ruter

Se [presentasjon](#)

- Spørsmål: Skal Ruter stå for utbygging av hydrogenstasjon på Alnabru?
Svar: Nei, dette er et initiativ fra Oslo kommune og Everfuel skal stå for utbyggingen.

Oppsummering og avsluttende spørsmål v/Hellik Hoff, innkjøpssjef

Takk for mange gode innspill fra operatører og leverandører.

Tilbakemeldinger sendes til Ruter på e-post til bussanbud@ruter.no innen 16. desember.

Befaring av bussanleggene

Jernkroken

Ingen spørsmål.

Brubakkveien

- Spørsmål: Har det vært problemer med naboer?
Svar: Nei.
- Spørsmål: Hvor mange busser er på anlegget i dag?
Svar: I dag har Norgesbuss 64 busser. Av disse er 17 elbusser.



- Spørsmål: Er det noe som kan forbedres på anlegget?
Svar: Det er kaldt på anlegget. Både administrasjonsbygg og verksted- og vaskehall er kalde. Bussanlegg AS planlegger å legge inn varmepumpe for å forbedre kuldeproblemene.
- Spørsmål: Hvor mange vaskere og verkstedansatte jobber på anlegget?
Svar: Det er to vaskere som hovedsakelig jobber natt og to på verksted.
- Innspill: Det er manuelle porter i vaskehallen som gjør vaskeprosessen mer tidskrevende.
- Spørsmål: Hvem eier utstyret i verkstedet?
Svar: Norgesbuss/OmniService eier det meste av utstyret, men det vil komme en oppdatert utstyrsliste som beskriver utstyr som følger bussanlegget.
- Spørsmål: Er administrasjonsbygget en del av kontrakten for Oslo øst?
Svar: Ja.

Mortensrud

- Innspill: Når Unibuss kjører ut fra Thomas Ulvens vei til Dalsåsen kjører de ikke til venstre når det er glatt føre med leddbusser av sikkerhetsgrunner. Bussanlegg AS skal utbedre Thomas Ulvens vei og krysset Thomas Ulvens vei x Dalsåsen som en del av byggeprosjektet.

Klemetsrud

- Spørsmål: Da har vært problemer med strøm til dieselbusser (jordfeil). Har det skapt driftsutfordringer?
Svar: Nei, det har ikke vært driftskritisk.
- Spørsmål: Anlegget ligger under en høyspenttrasé. Vil dette skape problemer for utbygging av ladeinfrastruktur på anlegget?
Svar: Ruter jobber med problemstillingen og vil komme tilbake med mer informasjon. Det kan være at det ikke vil være mulig å benytte galger på deler av bussanlegget.
- Spørsmål: Det er problemer med telehiv utenfor vaskehallen som Unibuss har driftskostnader på. Anslått til 100.000-150.000 NOK/år. Hvordan vil det bli håndtert i fremtiden?
Svar: Ruter kommer tilbake med et svar.
- Spørsmål: Hvilket utstyr følger anlegget?
Svar: Det vil komme en oppdatert utstyrsliste som beskriver utstyr som følger bussanlegget.